

**SUKATAN PEPERIKSAAN TAHAP KECEKAPAN 1 (TK 1)
BAGI PEMBANTU FARMASI GRED U 29
KEMENTERIAN KESIHATAN MALAYSIA**

1. Matlamat Sukatan Peperiksaan

Tahap Kecekapan 1 (TK 1)

- i. Mempunyai pengetahuan dan kefahaman dalam Bidang Asas Farmakologi dan pendispensan dalam perawatan pesakit di Hospital.
- ii. Mempunyai pengetahuan dan kefahaman dalam melaksanakan aktiviti pengujian Sampel mengikut Standard Prosedur yang telah ditetapkan.
- iii. Mempunyai pengetahuan dan kefahaman dalam prinsip-prinsip asas pengurusan tempat kerja, stor serta aspek keselamatan dan kesihatan pekerjaan.

2. Tujuan Peperiksaan

Untuk menguji kebolehan dan kecekapan pegawai sebagai salah satu syarat anjakan gaji dan kenaikan pangkat.

3. Pegawai Yang Layak Menduduki Peperiksaan Ini

- 3.1. Pembantu Farmasi Gred U 29 yang telah disahkan dalam perkhidmatan.
- 3.2. Diperakukan oleh Ketua Jabatan.

4. Sukatan Peperiksaan

Bidang sukatan peperiksaan adalah merangkumi Kompetensi Generik dan Kompetensi Fungsional.

BAHAGIAN II

4.2 KOMPETENSI FUNGSIONAL

4.2.1. Konsep Asas Pendispensan

Mempunyai pengetahuan dan kefahaman dari aspek:

- Klasifikasi ubat-ubatan.
- Jenis ubat.
- Kegunaan ubat.
- Nama generik dan nama dagangan.
- Kekuatan dan sukatan *dosage* ubat.
- Terjemahan terma Latin dan abreviasi.
- Membaca preskripsi.
  - i. Ubat saling bertindak (*Incompatibility*).
  - ii. Mengira, melabel, membungkus ubat-ubatan.
  - iii. Dispens ubat-ubatan kepada pesakit.
  - iv. Rekod dan simpan preskripsi.

4.2.2. Tempat Kerja Untuk Pendispensan

Mempunyai pengetahuan dan kefahaman dari aspek:

- Kebersihan.
- Ubat-ubatan mengikut penjenisan.
- Penyediaan peralatan untuk mendispens.
- Prabungkus ubat-ubatan.
- Fasiliti rekod.
- Sistem panggilan pelanggan.

4.2.3. Penyediaan Farmaseutikal

Mempunyai pengetahuan dan kefahaman dari aspek:

- Persiapan tempat penyediaan, peralatan dan bahan.
- *Job sheet*.
- Penyediaan mengikut prosedur yang telah ditetapkan.
- Bungkus, label dan penyimpanan mengikut prosedur.

4.2.4. Pengujian Makmal

Mempunyai pengetahuan dan kefahaman dari aspek:

- Konsep Asas Penyediaan Larutan Volumetrik, *Reagent*.
- Persediaan Media.
- Pengujian Sampel.
- Rumusan dan Laporan kerja.

4.2.5. Pengurusan Stor

Mempunyai pengetahuan dan kefahaman dari aspek:

- Anggaran keperluan ubat-ubatan.
- Pesanan, penerimaan dan bekalan.
- Penyimpanan.
- Konsep Sistem *Cold Chain*.
- Aduan dan panggil balik ubat-ubatan.
- Rekod.

4.2.6. Keselamatan dan Kesihatan Pekerja

Mempunyai pengetahuan dan kefahaman dari aspek:

- Peraturan Pengelasan, Pembungkusan dan Pelabelan Bahan Kimia Berbahaya.
- Pemberitahuan mengenai kemalangan, kejadian berbahaya, keracunan pekerjaan serta penyakit pekerjaan dan siasatan.

4.2.7 Sistem Pembekalan/ Pendispensan Ubat-Ubatan

Mempunyai pengetahuan dan kefahaman dari aspek:

- *Unit-Of-Use / Unit-Of-Dose.*
- *Imprest Floor Stock.*
- *Ward Stock.*
- *Emergency Drugs.*
- *Dangerous Drugs.*
- Pemeriksaan Ubat-Ubatan di wad.
- Prosedur Pendispensan.
- Persediaan Ubat-Ubatan Ekstemporaneous.
- Pendidikan Pesakit / tunjuk ajar penggunaan dan pengambilan ubatan.

5. **Soalan** : Bahagian I : Generik
Bentuk Soalan : Aneka Pilihan
- : Bahagian II : Fungsional
Bentuk Soalan : Aneka Pilihan
6. **Masa** : Bahagian I : 1 jam (40 soalan)
Bahagian II : 1 jam (40 soalan)
7. **Tahap Kesukaran Soalan** : Pengetahuan dan Kefahaman
8. **Rujukan** : Calon tidak dibenarkan merujuk bahan bacaan semasa peperiksaan
9. **Pengecualian** : Calon-calon yang telah lulus (Aras IV) mana-mana bahagian dikecualikan dari menduduki peperiksaan bahagian berkenaan.
10. **Keputusan** : Aras I, Aras II, Aras III dan Aras IV.
11. **Pemeriksa Dilantik Oleh** : Jawatankuasa Peperiksaan
Kementerian Kesihatan Malaysia
12. **Bahasa (soalan dan jawapan)** : Bahasa Melayu
: Bahasa Melayu/Bahasa Inggeris
13. **Permohonan Dikemukakan Kepada** : Urusetia Peperiksaan
Bahagian Pembangunan Kompetensi
Kementerian Kesihatan Malaysia
14. **Pusat Peperiksaan Akan Ditetapkan Oleh** : Urusetia Peperiksaan
Bahagian Pembangunan Kompetensi
Kementerian Kesihatan Malaysia
15. **Kekerapan Peperiksaan** : Sekurang-kurangnya Sekali Setahun
16. **Tarikh Akhir Mengemukakan Permohonan** : Dua bulan sebelum peperiksaan

BAHAN RUJUKAN

KOMPETENSI FUNGSIONAL

1. Guidelines Towards Excellence In Clinical Pharmacy Practice
- Bahagian Perkhidmatan Farmasi, KKM Bil 7/2001
2. Quality Procedures for Hospital Pharmacy Practice
- Bahagian Perkhidmatan Farmasi, KKM 1998
3. Hospital Pharmacy Operational Policies And Practices In Malaysia
- Bahagian Perkhidmatan Farmasi, KKM 1996
4. Good Storage Practice (GSP) – Guidelines
- Edisi 1 Tahun 1995 PICs
5. British National Formulary (BNF)
- British Medical Association and Royal Pharmaceutical Society Great Britain
6. Martindale (The Extra Pharmacopoeia)
- 31 Edition, The Royal Pharmaceutical Society
7. Senarai Ubat-ubatan KKM
- Third Edition (Ammendment) 2000, KKM
8. Good Manufacturing Practice (GMP)
- GMP Pharmaceutical – Feb.2003 PICs
9. Good Laboratory Practice (GLP) – Guidelines
- Pharmaceutical products / PICs
10. Akta Keselamatan dan Kesihatan Pekerjaan 1994
11. Poison Act 1952
Poisons (Psychotropic Substances) Regulations 1989
12. Quality Manual for the Pharmacy Department
- Bahagian Perkhidmatan Farmasi, KKM 1999
13. British Pharmacopoeia (BP)
- Published by Council of Europe
14. Tatacara Pengurusan Stor

**SUKATAN PEPERIKSAAN TAHAP KECEKAPAN 2 (TK 2)
BAGI PEMBANTU FARMASI GRED U 29
KEMENTERIAN KESIHATAN MALAYSIA**

1. Matlamat Sukatan Peperiksaan

1.1. Tahap Kecekapan 1 (TK 1)

- i. Berupaya memahami dan mengaplikasi dalam Bidang Asas Farmakologi dan pendispensan dalam perawatan pesakit di Hospital.
- ii. Berupaya memahami dan mengaplikasi dalam melaksanakan aktiviti pengujian Sampel mengikut Standard Prosedur yang telah ditetapkan.
- iii. Berupaya memahami dan mengaplikasi dalam prinsip-prinsip asas pengurusan tempat kerja, stor serta aspek keselamatan dan kesihatan pekerjaan.

2. Tujuan Peperiksaan

Untuk menguji kebolehan dan kecekapan pegawai sebagai salah satu syarat anjakan gaji dan kenaikan pangkat.

3. Pegawai Yang Layak Menduduki Peperiksaan Ini

- 3.1. Telah berada di tanggagaji P2 sekurang-kurangnya setahun
- 3.2. Diperakukan oleh Ketua Jabatan

4. SUKATAN PEPERIKSAAN

Bidang sukatan peperiksaan adalah merangkumi Kompetensi Generik dan Kompetensi Fungsional.

BAHAGIAN II

4.2 KOMPETENSI FUNGSIONAL

4.2.6. Konsep Asas Pendispensan

Berupaya memahami dan mengaplikasi dari aspek:

- Klasifikasi ubat-ubatan.
- Jenis ubat.
- Kegunaan ubat.
- Nama generik dan nama dagangan.
- Kekuatan dan sukatan *dosage* ubat.
- Terjemahan terma Latin dan abreviasi.
- Membaca preskripsi.
  - v. Ubat saling bertindak (*Incompatibility*).
  - vi. Mengira, melabel, membungkus ubat-ubatan.
  - vii. Dispens ubat-ubatan kepada pesakit.
  - viii. Rekod dan simpan preskripsi.

4.2.7. Tempat Kerja Untuk Pendispensan

Berupaya memahami dan mengaplikasi dari aspek:

- Kebersihan.
- Ubat-ubatan mengikut penjenisan.
- Penyediaan peralatan untuk mendispens.
- Prabungkus ubat-ubatan.
- Fasiliti rekod.
- Sistem panggilan pelanggan.

4.2.8. Penyediaan Farmaseutikal

Berupaya memahami dan mengaplikasi dari aspek:

- Persiapan tempat penyediaan, peralatan dan bahan.
- *Job sheet.*
- Penyediaan mengikut prosedur yang telah ditetapkan.
- Bungkus, label dan penyimpanan mengikut prosedur.

4.2.9. Pengujian Makmal

Berupaya memahami dan mengaplikasi dari aspek:

- Konsep Asas Penyediaan Larutan Volumetrik, *Reagent.*
- Persediaan Media.
- Pengujian Sampel.
- Rumusan dan Laporan kerja.

4.2.10. Pengurusan Stor

Berupaya memahami dan mengaplikasi dari aspek:

- Anggaran keperluan ubat-ubatan.
- Pesanan, penerimaan dan bekalan.
- Penyimpanan.
- Konsep Sistem *Cold Chain.*
- Aduan dan panggil balik ubat-ubatan.
- Rekod.

4.2.6. Keselamatan dan Kesehatan Pekerjaan

Berupaya memahami dan mengaplikasi dari aspek:

- Peraturan Pengelasan, Pembungkusan dan Pelabelan Bahan Kimia Berbahaya.
- Pemberitahuan mengenai kemalangan, kejadian berbahaya, keracunan pekerjaan serta penyakit pekerjaan dan siasatan.

4.2.8 Sistem Pembekalan/ Pendispensan Ubat-Ubatan

Berupaya memahami dan mengaplikasi dari aspek:

- *Unit-Of-Use / Unit-Of-Dose.*
- *Imprest Floor Stock.*
- *Ward Stock.*
- *Emergency Drugs.*
- *Dangerous Drugs.*
- Pemeriksaan Ubat-Ubatan di wad.
- Prosedur Pendispensan.
- Persediaan Ubat-Ubatan Ekstemporaneous.
- Pendidikan Pesakit / tunjuk ajar penggunaan dan pengambilan ubatan.

5. **Soalan** : Bahagian I : Generik
Bentuk Soalan : Aneka Pilihan
- : Bahagian II : Fungsional
Bentuk Soalan : Aneka Pilihan
6. **Masa** : Bahagian I : 1 jam (40 soalan)
Bahagian II : 1 jam (40 soalan)
7. **Tahap Kesukaran Soalan** : Kefahaman dan Aplikasi
8. **Rujukan** : Calon tidak dibenarkan merujuk bahan bacaan semasa peperiksaan
9. **Pengecualian** : Calon-calun yang telah lulus (Aras IV) mana-mana bahagian dikecualikan dari menduduki peperiksaan bahagian berkenaan.
10. **Keputusan** : Aras I, Aras II, Aras III dan Aras IV.
11. **Pemeriksa Dilantik Oleh** : Jawatankuasa Peperiksaan Kementerian Kesihatan Malaysia
12. **Bahasa (soalan dan jawapan)** : Bahasa Melayu
: Bahasa Melayu/Bahasa Inggeris
13. **Permohonan Dikemukakan Kepada** : Urusetia Peperiksaan Bahagian Pembangunan Kompetensi Kementerian Kesihatan Malaysia
14. **Pusat Peperiksaan Akan Ditetapkan Oleh** : Urusetia Peperiksaan Bahagian Pembangunan Kompetensi Kementerian Kesihatan Malaysia
15. **Kekerapan Peperiksaan** : Sekurang-kurangnya Sekali Setahun
16. **Tarikh Akhir Mengemukakan Permohonan** : Dua bulan sebelum peperiksaan

BAHAN RUJUKAN

KOMPETENSI FUNGSIONAL

14. Guidelines Towards Excellence In Clinical Pharmacy Practice
  - Bahagian Perkhidmatan Farmasi, KKM Bil 7/2001
15. Quality Procedures for Hospital Pharmacy Practice
  - Bahagian Perkhidmatan Farmasi, KKM 1998
16. Hospital Pharmacy Operational Policies And Practices In Malaysia
  - Bahagian Perkhidmatan Farmasi, KKM 1996
17. Good Storage Practice (GSP) – Guidelines
  - Edisi 1 Tahun 1995 PICs
18. British National Formulary (BNF)
  - British Medical Association and Royal Pharmaceutical Society Great Britain
19. Martindale (The Extra Pharmacopoeia)
  - 31 Edition, The Royal Pharmaceutical Society
20. Senarai Ubat-ubatan KKM
  - Third Edition (Amendment) 2000, KKM
21. Good Manufacturing Practice (GMP)
  - GMP Pharmaceutical – Feb.2003 PICs
22. Good Laboratory Practice (GLP) – Guidelines
  - Pharmaceutical products / PICs
23. Akta Keselamatan dan Kesihatan Pekerjaan 1994
24. Poison Act 1952
  - Poisons (Psychotropic Substances) Regulations 1989
25. Quality Manual for the Pharmacy Department
  - Bahagian Perkhidmatan Farmasi, KKM 1999
26. British Pharmacopoeia (BP)
  - Published by Council of Europe
14. Tatacara Pengurusan Stor

**SUKATAN PEPERIKSAAN TAHAP KECEKAPAN 3 (TK 3)
BAGI PEMBANTU FARMASI GRED U 32
KEMENTERIAN KESIHATAN MALAYSIA**

1. Matlamat Sukatan Peperiksaan

1.1. Tahap Kecekapan 3 (TK 3)

- i. Berkebolehan mengaplikasi Perkhidmatan Sokongan Farmasi Klinikal seperti mengenalpasti sampel untuk ujian, penggunaan *reagent*, menganalisis laporan ujian kontaminasi mikrob, pemantauan *Planned Preventive Maintenance* (PPM) dan Pelupusan Sisa Klinikal / Toksik .
- ii. Berkemahiran mengaplikasi tugas-tugas penguatkuasaan Farmasi mengikut prosedur yang telah ditetapkan.
- iii. Berkemahiran mengaplikasi pengendalian bekalan dan kawalan logistik dan pengurusan data.
- iv. Berkemahiran memahami dalam prinsip-prinsip asas pentadbiran, pengurusan tempat kerja, perkhidmatan dan asas pengurusan kewangan.

2. Tujuan Peperiksaan

Untuk menguji kebolehan dan kecekapan pegawai sebagai salah satu syarat anjakan gaji dan kenaikan pangkat

3. Pegawai Yang Layak Menduduki Peperiksaan Ini

- 3.1. Pembantu Farmasi Gred U 32 yang telah disahkan pada gred berkenaan.
- 3.2. Diperakukan oleh Ketua Jabatan

4. Sukatan Peperiksaan

Bidang sukatan peperiksaan adalah merangkumi Kompetensi Generik dan Kompetensi Fungsional.

BAHAGIAN II

4.2. KOMPETENSI FUNGSIONAL

4.2.1. Teknik dan Prosedur Dalam Perkhidmatan Sokongan Farmasi Klinikal:

Berupaya mengaplikasi dari aspek:

- Prosedur *Sampling* dan *Therapeutic Drug Monitoring* (TDM).
- Prosedur *Intravenous Admixture* (IVA).
- Prosedur Penyediaan *Total Parenteral Nutrition* (TPN).
- Prosedur *Cytotoxic Drug Reconstitutions* (CDR).

4.2.2. Aspek Regulatori

Berupaya mengaplikasi dari aspek:

- Pengendalian sampel.
- Pengujian sampel.
- Penggunaan dan pengendalian peralatan makmal untuk ujian sampel.
- Penyelesaian masalah ujian sampel, mengendalikan mesin-mesin, pengendalian teknikal ujian dan penyelesaian kesilapan rujukan.
- Pengendalian peralatan, penyelenggaraan, kalibrasi dan pelupusan.
- Pencapaian laporan dan analisis kerja.

4.2.3. Agihan Bekalan dan Kawalan Logistik

Berupaya mengaplikasi dari aspek:

- Konsep Amalan Penstoran Baik.
- Tatacara Pengurusan Stor.
- Prosedur Pesanan Bekalan.

4.2.4. Pelesenan

Berupaya mengaplikasi dari aspek:

- Pemprosesan jenis-jenis permit dan lesen selaras dengan akta-akta yang berkaitan.
- Tatacara Serahan lesen/permit kepada pemohon dan Pengesahan.

4.2.5. Program Kepastian Kualiti

Berupaya mengaplikasi dari aspek:

- Pengumpulan data dan dokumentasi:
  - i. Pengumpulan data kajian.
  - ii. Rumusan.
  - iii. Tindakan susulan.

4.2.6. Keselamatan dan Kesehatan Pekerjaan

Berupaya mengaplikasi dari aspek:

- Peraturan Pengelasan, Pembungkusan dan Pelabelan Bahan Kimia Berbahaya.
- Pemberitahuan mengenai kemalangan, kejadian berbahaya, keracunan pekerjaan serta penyakit pekerjaan dan siasatan.

4.2.9 Sistem Pembekalan/ Pendispensan Ubat-Ubatan

Berupaya mengaplikasi dari aspek:

- *Unit-Of-Use / Unit-Of-Dose.*
- *Imprest Floor Stock.*
- *Ward Stock.*
- *Emergency Drugs.*
- *Dangerous Drugs.*
- Pemeriksaan Ubat-Ubatan di wad.
- Prosedur Pendispensan.
- Persediaan Ubat-Ubatan Ekstemporaneous.
- Pendidikan Pesakit / tunjuk ajar penggunaan dan pengambilan ubatan.

BAHAN RUJUKAN

KOMPETENSI FUNGSIONAL

1. Guidelines Towards Excellence In Clinical Pharmacy Practice
- Bahagian Perkhidmatan Farmasi, KKM Bil 7/2001
2. Quality Procedures for Hospital Pharmacy Practice
- Bahagian Perkhidmatan Farmasi, KKM 1998
3. Hospital Pharmacy Operational Policies And Practices In Malaysia
- Bahagian Perkhidmatan Farmasi, KKM 1996
4. Good Storage Practice (GSP) – Guidelines
- Edisi 1 Tahun 1995 PICs
5. British National Formulary (BNF)
- British Medical Association and Royal Pharmaceutical Society
Great Britain
6. Martindale (The Extra Pharmacopoeia)
- 31 Edition, The Royal Pharmaceutical Society
7. Senarai Ubat-ubatan KKM
- Third Edition (Ammendment) 2000, KKM
8. Good Manufacturing Practice (GMP)
- GMP Pharmaceutical – Feb.2003 PICs
9. Good Laboratory Practice (GLP) – Guidelines
- Pharmaceutical products / PICs
10. Akta Keselamatan dan Kesihatan Pekerjaan 1994
11. Poison Act 1952
Poisons (Psychotropic Substances) Regulations 1989
12. Quality Manual for the Pharmacy Department
- Bahagian Perkhidmatan Farmasi, KKM 1999
13. British Pharmacopoeia (BP)
- Published by Council of Europe